

¡BOMBA!

Que esta tierra amenazada
haga entender lo que dijo:
son ustedes la avanzada,
en cada uno hay un hijo

k'uintsil

Lunes 26 de mayo de 2025

CAMPECHE · YUCATÁN · QUINTANA ROO · AÑO 10 · NÚMERO 2484 · www.lajornadamaya.mx

Wes Anderson, wa bix u sáasilkúunsa'al u xma' su'utsilil billonarioilo'ob

Ulises Carrillo y Ana Brun / lajornadamaya.mx
Oochel Ap

U cha'anil Festival de Cannes 2025 tu yilaj úuchik u k'uchul *The Phoenician Scheme*, ts'ook cha'an u beetmaj Wes Anderson, juntúul máak beetik cha'ano'ob séeb u k'ajóolta'al tumen ku chiikbesik lu'umo'ob tu'ux ku ta'akik noj tuukulo'ob yóok'olal bix u kuxtal wiinik. Ba'ale' walkila', Anderson' ku jupik máak ichil u xwo'okin ja'il ku yáakal ken naak'nak yaj óolal, tu'ux ku pitik u nook' xma' su'ulak wiinik kuxa'an yéetel ken sa bajux taak'in te'el k'iino'oba'.

Tu cha'anil *The Phoenician Scheme*, Anderson' ku chiikbesik u yoochel wiinik jach uts bix kuxa'anil, tumen tu cha'aj u ti'alinto'ob jump'eelili' ba'al chéen leti'ob konik, ti'al u yantal taak'in ka'alikil u máano'ob yóok'ol ya'abach máak. Yéetel u meyaj' ku ye'esik bix u taak'inil wiinik te'el k'iino'oba', ku yantal tumen ma' táan u tukultiko'ob bix yanik uláak' máako'ob tumen.

Cha'ane' ku ts'áak tukultibile', ayik'al máako'obe' chéen u k'áato'ob náajal yéetel u ki' óolo'ob. Je'el

ba'axak túumben nu'ukul wa tuukule', chéen ku meyaj ti'ob ti'al u maas ch'a'ak u muuk'o'ob, ba'ale' ma' tu tukultik u jeel máako'ob. Anderson' ku ye'esik bix u náachtal u yook xma' keet kuxtal, meyaj xma' je'elil yéetel ka'anal óol chéen jaytúul máak.

The Phoenician Scheme, ku beetik k-k'áatik: jaaj wáaj ku béeytal kseen náajaltik taak'in ti' jump'eel kaaj tu'ux democracia yéetel a wa'alik bix a xupik a taak'in ma'alob yanik. Cha'ane'

ku chiikbesik ba'ax ku yúuchul yéetel sistemas ku cha'ako'ob u yantal chéen jaytúul ayik'al máak tumen ku máano'ob yóok'ol u jeelo'ob. Páayt'aan ti'al u sáasilchajal bix u xu'upul taak'in yéetel ti'al u ka'a tukultik máak ba'ax uts yéetel ba'ax ma'.

Festival de Cannes' tu táakbesaj cha'an ti' meyaj'o'ob kun e'esbil te'el ja'aba'. Le beetik ku ka' líik'sa'al u tuukul cha'an ti'al u péektsiltik meyaj'o'ob ku ts'áak tuukul yéetel ku beetik u tsikbalta'al ba'axo'ob k'a'anan.